

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I folketingssamlingen 1972-73 vedtog folkettingen den gældende lov om et hovedstadsråd, og der etableredes hermed med virkning fra den 1. april 1974 en særlig kommunal struktur i hovedstadsområdet, idet der ud over de eksisterende kommuner og amtskommuner blev oprettet et nyt kommunalt led, hovedstadsrådet, navnlig til varetagelse af plankoordinerende opgaver.

Hovedstadsrådet adskiller sig fra andre kommunale enheder ved dels at være indirekte valgt af kommunalbestyrelserne i Københavns og Frederiksberg kommuner og amtsrådene i Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner dels at være finansieret ved bidrag fra de 2 kommuner og 3 amtskommuner i stedet for ved egentlig skatteudskrivning.

Da det ikke ganske kunne udelukkes, at denne nye hovedstadsordning, der på baggrund af et omfattende udvalgsarbejde i det såkaldte »hovedstadsreformudvalg« blev til ved et kompromis mellem den overvejende del af folketingets partier, i kraft af sin 3-leddede kommunale struktur kunne indebære risiko for koordinations- og kompetenceproblemer og en forøgelse af administrationsudgifterne, blev det bestemt, at loven skulle tages op til revision i folketingsåret 1976-77, således at folketinget kunne få mulighed for en efterfølgende bedømmelse af ordningen, når denne havde virket i praksis i nogen tid.

I folketingssamlingen 1976-77 måtte det imidlertid erkendes, at grundlaget endnu ikke var tilstrækkeligt til en endelig bedømmelse af hovedstadsordningen, blandt andet fordi opgaveoverførslerne inden for hovedstadsrådets kompetenceområde ikke på alle områder var gennemført i lovgivningen. Som følge heraf blev lovrevisionen udskudt til folketingssamlingen 1980-81, idet indenrigsministeren samtidig gav tilsagn om i samlingen 1979-80 at give folketinget en redegørelse om hovedstadsrådet med henblik på behandlingen af hovedstadsrådsproblematikken i den følgende folketingssamling. Som grundlag for denne redegø-

relse lovede indenrigsministeren at iværksætte en gennemgang af den sektorlovgivning, der nærmere omhandler hovedstadsrådets kompetenceområde.

Denne redegørelse blev givet folketinget den 7. maj 1980, jfr. Folketingstidende 1979-80, spalte 8890-8906, og redegørelsen blev drøftet i folketinget den 13. maj 1980, jfr. Folketingstidende 1979-80, spalte 9507-9536.

Af redegørelsen fremgår det, at det er regeringens opfattelse, at hovedstadsrådet har varetaget sine opgaver på en tilfredsstillende måde, og at løsningen af navnlig planlægningsopgaverne i hovedstadsområdet hensigtsmæssigt kan varetages af et organ som hovedstadsrådet. Det er således regeringens opfattelse, at de tværgående og samordnende funktioner, som er henlagt til hovedstadsrådet, under alle omstændigheder skal varetages, og at det derfor uden et hovedstadsråd havde været nødvendigt at etablere særlige organer til at varetage opgaverne inden for de forskellige områder. Sådanne ordninger havde imidlertid ikke som den bestående sikret den fornødne sammenhæng på tværs af sektorer, navnlig for så vidt angår regionplanlægningen, hvortil kommer, at de sikkert ville have været mere ressourcekrævende. Regeringen finder derfor ikke, at der er grundlag for at foretage afgørende ændringer i den administrative struktur i hovedstadsområdet.

Af særlig betydning for udformningen af hovedstadsrådsloven blev i redegørelsen til folketinget og under den efterfølgende debat berørt to emner, nemlig spørgsmålet om den gældende valgordning og den gældende finansieringsordning for hovedstadsrådets virksomhed, og der var fra flere af folketingets partier betydelig interesse for etablering af en ordning med direkte valg som til de øvrige kommunale råd, ligesom der var tanker fremme om indførelse af en ret til direkte skatteudskrivning for hovedstadsrådet. Indenrigsministeren gav på denne baggrund tilsagn om nøje at ville overveje, om der under en eller anden form skal søges etableret en direkte valgordning, mens det for så vidt angår spørgsmålet om direkte skatteudskrivning af redegørelsen fremgår, at det gen-